

ETIQUETATGE

- [INTRODUCCIÓ](#)
- [PRODUCTES ALIMENTARIS. NORMES GENERALS](#)
- [PRODUCTES ALIMENTARIS. NORMES PARTICULARS](#)
  - [CARN DE VACUM](#)
  - [EL PEIX](#)
  - [ELS OUS](#)
  - [L'OLI](#)
  - [ETIQUETATGE NUTRICIONAL](#)
  - [ALIMENTS FUNCIONALS](#)
  - [ALIMENTS INFANTILS](#)
  - [PRODUCTES LÀCTICS](#)
- [PRODUCTES INDUSTRIALS. NORMES GENERALS](#)
- [PRODUCTES INDUSTRIALS. NORMES PARTICULARS](#)
  - [MOBLES](#)
  - [COSMÈTICS](#)
  - [PRODUCTES DE NETEJA](#)
  - [PRODUCTES TÈXTILS](#)
  - [CALÇAT](#)
  - [JOGUINES](#)
  - [EL MARCATGE CE](#)
  - [L'ETIQUETATGE ENERGÈTIC](#)
  - [L'ETIQUETA ECOLÒGICA](#)

INTRODUCCIÓ

Un dels drets bàsics reconeguts per la Constitució als consumidors i usuaris és el de ser informats.

El Reial Decret Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei General per a la Defensa dels Consumidors i Usuaris i altres lleis complementàries, estableix entre d'altres el dret bàsic dels consumidors i usuaris a una informació correcta sobre els diferents productes posats a la seva disposició en el mercat, a fi de facilitar el necessari coneixement sobre el seu adequat ús, consum o gaudiment.

L'article 18 del Reial Decret Legislatiu 1/2007, de 16 de novembre expressa que:

“1. L'etiquetatge i presentació dels béns i serveis i les modalitats de realitzar-ho haurien de ser de tal naturalesa que no indueixin a error al consumidor i usuari, especialment:

- a) Sobre les característiques del bé o servei i, en particular, sobre la seva naturalesa, identitat, qualitats, composició, quantitat, durada, origen o procedència i manera de fabricació o d'obtenció.
- b) Atribuïnt al bé o servei efectes o propietats que no posseeixi.

c) Suggestint que el bé o servei posseeix característiques particulars, quan tots els béns o serveis similars posseeixin aquestes mateixes característiques.

2. Sense perjudici de les exigències concretes que s'estableixin reglamentàriament, tots els béns i serveis posats a la disposició dels consumidors i usuaris haurien d'incorporar, acompanyar o, en últim cas, permetre de forma clara i comprensible, informació veraç, eficaç i suficient sobre les seves característiques essencials, en particular sobre les següents:

a) Nom i adreça completa del productor.

b) Naturalesa, composició i finalitat.

c) Qualitat, quantitat, categoria o denominació usual o comercial, si la tenen.

d) Data de producció o subministrament i lot, quan sigui exigible reglamentàriament, termini recomanat per a l'ús o consum o data de caducitat.

e) Instruccions o indicacions per al seu correcte ús o consum, advertiments i riscos previsibles.

3. Sense perjudici de les excepcions previstes legalment o reglamentàriament, les indicacions obligatòries de l'etiquetatge i presentació dels béns o serveis comercialitzats a Espanya haurien de figurar, almenys, en castellà, llengua espanyola oficial de l'Estat.

4. L'oferta, promoció i publicitat falsa o enganyosa dels béns i serveis serà perseguida i sancionada com frau. Les associacions de consumidors estaran legitimades per a iniciar i intervenir en els procediments legalment habilitats per a fer-les cessar."

Quan parlem de productes alimentaris o industrials, l'etiqueta, si compleix les normes que la regulen, és una font d'informació molt útil, que permet als consumidors conèixer allò que és a les seves mans, comparar-lo amb els articles de la competència i atorgar un consentiment plenament vàlid al contracte de compra.

Una segona fase d'actuació seria aquella que permetés al consumidor tipus tenir aquells coneixements necessaris i suficients per comprendre el significat d'allò que incorpora l'etiqueta.

Si haguéssim de resumir en un frase la funció de l'etiqueta podríem dir que ha d'informar del necessari i no ens ha d'induir a error.

El concepte del "necessari" és cada vegada més ampli, els nous productes, les modificacions genètiques, les cada cop més freqüents al·lèrgies, fan imprescindible un munt d'informació rellevant creixent.

La normativa estatal d'etiquetatge és exhaustiva, tant de caràcter general, com de caràcter particular o sectorial i ha estat completada per normativa de caire autonòmica i més d'un reglament comunitari.

PRODUCTES ALIMENTARIS. NORMES GENERALS

La norma bàsica és el RD 1334/1999 de 31 de juliol , modificat en part pel RD 2220/2004, de 26 de novembre, que reproduïm resumit i de vegades comentat

Art. 1. Àmbit d'aplicació.

Aquesta Norma s'aplica a l'etiquetatge dels productes alimentaris destinats a ser lliurats al consumidor final sense cap transformació posterior, així com als aspectes relatius a la presentació i a la publicitat. També s'aplica als productes alimentaris destinats a ser lliurats als restaurants, els hospitals, les cantines i altres col·lectivitats similars.

Art. 2. Queden exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Norma els productes destinats a ser exportats a països que no pertanyen a la Unió Europea.

Art. 3. Definicions.

Als efectes d'aquesta Norma, s'entén per:

- Etiquetatge: les mencions, les indicacions, les marques de fàbrica o comercials, els dibuixos o els signes relacionats amb un producte alimentari que figurin en qualsevol envàs, document, rètol, etiqueta, faixa o collaret que acompanyin el producte alimentari o s'hi refereixin.
- Ingredient: qualsevol substància, inclosos els additius alimentaris, que s'utilitza en la fabricació o en la preparació d'un producte alimentari i que encara es troba present en el producte acabat o eventualment en una forma modificada.
- Lot: conjunt d'unitats de venda d'un producte alimentari produït, fabricat o envasat en circumstàncies pràcticament idèntiques.
- Data de durada mínima: data fins a la qual el producte alimentari manté les seves propietats específiques en unes condicions de conservació apropiades.

Art. 4. Principis generals.

L'etiquetatge i les modalitats de realitzar-lo, la presentació i la publicitat no han de ser de tal naturalesa que indueixin a error el comprador, especialment:

- a) Sobre les característiques del producte alimentari i, en particular, sobre la seva naturalesa, identitat, qualitats, composició, quantitat, durada, origen o procedència i forma de fabricació o d'obtenció.
- b) Atribuïnt al producte alimentari efectes o propietats que no tingui.
- c) Suggestint que el producte alimentari té unes característiques particulars, quan tots els productes similars tinguin aquestes mateixes característiques.

d) Atribuïnt a un producte alimentari propietats preventives, terapèutiques o curatives d'una malaltia humanal.

Art. 5. Informació obligatòria de l'etiquetatge

1. L'etiquetatge dels productes alimentaris requereix les indicacions obligatòries següents:

- a) La denominació de venda del producte.
- b) La llista d'ingredients.
- c) La quantitat de determinats ingredients o la categoria dels ingredients.
- d) El grau alcohòlic en les begudes amb una graduació superior en volum a l'1,2 per 100.
- e) La quantitat neta, per a productes envasats.
- f) La data de durada mínima o la data de caducitat.
- g) Les condicions especials de conservació i d'utilització.
- h) La manera d'utilitzar-lo, quan la seva indicació sigui necessària per fer un ús adequat del producte alimentari.
- i) Identificació de l'empresa: el nom, la raó social o la denominació del fabricant o l'envasador o d'un venedor establert dins de la Unió Europea i, en tot cas, el seu domicili.
- j) El lot.
- k) El lloc d'origen o procedència.
- l) el que preveu l'annex IV per a alguns productes: envasat en atmosfera protectora, amb edulcorant/, amb sucre/s i edulcorant/s, conté una font de fenilalanina, un consum excessiu pot tenir efectes laxants.

Art. 6. Denominació de venda. *Que podria respondre a la pregunta : Què tinc a les mans?*

-La denominació de venda és la que preveuen les disposicions legals comunitàries o en el seu defecte estatals. Si tampoc no n'hi ha, ha d'estar constituïda pel nom consagrat per l'ús a Espanya, o per una descripció del producte alimentari i de la seva utilització (el suficient precisa per a permetre conèixer la seva naturalesa real i distingir-la dels productes amb els que pugui confondre's).

-La denominació de venda no pot ser substituïda per una marca comercial o de fàbrica o per una denominació de fantasia.

-La denominació de venda ha d'incloure o ha de dur una indicació de l'estat físic en què es troba el producte alimentari o del tractament específic a què ha estat sotmès (com ara en pols, liofilitzat, congelat, concentrat, fumat), cas que l'omissió d'aquesta indicació pugui induir a confusió el comprador.

-Tots els productes alimentaris que hagin estat tractats amb radiació ionitzant han de portar una de les mencions següents: «irradiat» o «tractat amb radiació ionitzant».

Art. 7. Llista d'ingredients.

La llista d'ingredients ha d'anar precedida del títol «ingredients» o d'una menció apropiada que inclogui aquesta paraula.

La llista d'ingredients ha d'estar constituïda per la menció de tots els ingredients en ordre decreixent dels seus pesos en el moment en què s'incorporin durant el procés de fabricació del producte.

No obstant això, l'enumeració no és obligatòria quan es tracti d'ingredients compostos d'una quantia en pes que sigui inferior al 25 per 100 del producte alimentari acabat, sempre que no es tracti d'additius.

. Els ingredients que pertanyin a una de les categories següents :

-Colorant (E-1...). Conservador(E-2...). Antioxidant(E-3...). Espessidor. Gelificador. Estabilitzador i Emulgent (E-4...). Potenciador del gust(E-6...). Acidulant. Corrector d'acidesa. Antiaglomerant. Midó modificat . Edulcorant(E-4... E-9...). Gasificant. Antiescumant. Agent de recobriment. Sals fundents. Agent de tractament de la farina. Enduridor. Humectant. Agent de càrrega. Gas propulsor.-

s'han de designar obligatòriament amb el nom d'aquesta categoria, seguit del nom específic o del número CE.

El Reglament (CE) nº 1829/2003 del Parlament Europeu y del Consell, de 22 de setembre de 2003, sobre aliments y pinsos modificats genèticament, obliga en cas d'existència d'organismes modificats genèticament a la seva advertència a l'etiqueta.

Donat el fet de la cada vegada major incidència d'al·lèrgies i en el intent d'evitar-les en el possible, el RD 2220/20004 obliga a indicar a l'etiqueta l'existència de qualsevol dels ingredients de la relació que segueix, mentre continuïn presents, encara que sigui de manera modificada

-Cereals que continguin gluten (és a dir, blat, sègol, ordi, civada, espelta, kamut o les seves varietats híbrides) i productes derivats.

-Crustacis i productes a base de crustacis.

-Ous i productes a base d'ou.

-Peix i productes a base de peix.

-Cacauets i productes a base de cacauets.

-Soja i productes a base de soja.

-Llet i els seus derivats (inclosa la lactosa).

-Fruits de closca, és a dir, ametlles, avellanes, nous, anacards, pacanes, castanyes de Pará, festucs, nous macadamia i nous d' Austràlia i productes derivats.

-Api i productes derivats.

-Mostassa i productes derivats.

-Grans de sèsam i productes a base de grans de sèsam.

-Anhídrid sulfurós i sulfits en concentracions superiors a 10mg/kg o 10 mg/litre expressat com SO₂.

No requereixen la llista d'ingredients:

- a) Els productes alimentaris constituïts per un sol ingredient, sempre que la denominació de venda sigui idèntica al nom de l'ingredient, o sempre que la denominació de venda permeti determinar la naturalesa de l'ingredient sense risc de confusió.
- b) Les fruites, les hortalisses fresques i les patates, llevat de les pelades, tallades o sotmeses a qualsevol altre tractament similar.
- c) Les aigües de beguda envasades gasificades la denominació de les quals assenyali aquesta característica.
- d) Els vinagres de fermentació que procedeixin d'un sol producte base als quals no s'hagi incorporat cap altre ingredient.
- e) Els formatges, la mantega, la llet i la nata fermentades, sempre que no se'ls hagin afegit més ingredients que productes lactis, enzims i cultius de microorganismes.
necessaris per a la fabricació d'aquests productes i, en cas dels formatges diferents dels frescos o fosos, la sal necessària per elaborar-los.
- f) Les begudes amb un grau alcohòlic adquirit superior en volum a l'1,2 per 100.

Art. 8. Indicació quantitativa de determinats ingredients.

1. Cal indicar la quantitat d'un ingredient o d'una categoria d'ingredients utilitzada en la fabricació o la preparació d'un producte alimentari sempre que:

- a) L'ingredient o la categoria d'ingredients de què es tracti figuri en la denominació de venda o el consumidor l'associï en general amb la denominació de venda; o
- b) En l'etiquetatge es destaquï l'ingredient o la categoria d'ingredients de què es tracti per mitjà de paraules, imatges o representació gràfica; o
- c) Quan l'ingredient o la categoria d'ingredients de què es tracti sigui essencial per definir un producte alimentari i per distingir-lo dels productes amb què es pugui confondre a causa de la seva denominació o del seu aspecte.

Excepte que la quantitat de determinat producte estigui establerta per llei, s'utilitzi per aromatitzar en petites quantitats o sigui barreja de fruites, hortalisses, espècies, plantes aromàtiques si cap d'elles predomina.

Art 9. Grau alcohòlic

Les begudes amb un grau alcohòlic superior en volum a l'1,2 per 100 han d'incloure la indicació del grau alcohòlic volumètric adquirit.

La xifra corresponent al grau alcohòlic ha d'incloure un decimal com a màxim i ha d'anar seguida del símbol «% vol» i pot anar precedida de la paraula «alcohol» o de l'abreviatura «alc».

Art. 10 Quantitat neta.

1. La quantitat neta dels productes alimentaris envasats s'ha d'expressar:

a) En unitats de volum per als productes líquids.

b) En unitats de massa per als altres.

S'ha d'utilitzar, segons el cas, el litre (l o L), el centilitre (cl), el mil·lilitre (ml) o bé el quilogram (kg) o el gram (g).

Quan un producte alimentari sòlid es presenti en un líquid de cobertura, en l'etiquetatge també cal indicar la massa neta escorreguda d'aquest producte alimentari.

No han de portar indicació de la quantitat neta:

- El productes que sofreixin una pèrdua considerable de volum o pes i es venguin per peces o es pesin davant del comprador (embotits curats o formatges).
- Si són venuts en quantitat inferior a 5 ml o 5 gr. (excepte espècies o plantes aromàtiques).
- Productes que es venguin normalment per peces, sempre que es pugui apreciar la quantitat des de l'exterior de l'envàs i figuri el seu número a l'etiqueta (per exemple ous).
- Productes classificats per categories en funció del pes.

Art. 11. Marcatge de dates.

En l'etiquetatge de qualsevol producte alimentari ha de figurar la data de durada mínima o, si s'escau, la data de caducitat.

La data de durada mínima s'expressa mitjançant les llegendes:

a) «Consumir preferentment abans del/de l'...» quan la data inclogui la indicació del dia.

b) «Consumir preferentment abans de la fi de/d'...», en els altres casos.

Les indicacions que preveu l'apartat 1 anterior, han d'estar acompanyades:

a) O bé de la data.

b) O bé de la indicació del lloc on figura la data en l'etiquetatge.

Si cal, aquestes indicacions s'han de completar amb la referència a les condicions de conservació que s'han d'observar per assegurar la durada indicada.

Sens perjudici de les disposicions comunitàries d'aplicació directa o de les nacionals que incorporin la normativa comunitària que imposin altres indicacions de data, no requereixen indicar la data de durada mínima els productes següents:

- a) Les fruites i les hortalisses fresques, incloses les patates que no hagin estat pelades, tallades o sotmeses a qualsevol altre tractament similar.
- b) Els vins, els vins generosos, els vins espumosos, els vins aromatitzats i els productes similars obtinguts a partir de fruites diferents del raïm,
- c) Les begudes amb una graduació d'un 10 per 100 o més en volum d'alcohol.
- d) Les begudes refrescants sense alcohol, suc de fruites, nèctars de fruites i begudes alcohòliques en envasos individuals de més de cinc litres destinats a distribuir-se a les col·lectivitats.
- e) Els productes de forn o rebosteria que per la seva naturalesa es consumeixen normalment en el termini de vint-i-quatre hores després de la seva fabricació.
- f) Els vinagres.
- g) La sal de cuina.
- h) Els sucres en estat sòlid.
- i) Els productes de confiteria consistents gairebé exclusivament en sucres aromatitzats i/o acolorits.
- j) Les gomes de mastegar i els productes similars de mastegar.
- k) Les porcions individuals de gelats.

En cas de productes alimentaris microbiològicament molt peribles i que per això puguin suposar un perill immediat per a la salut humana després d'un curt període de temps, la data de durada mínima s'ha de canviar per la data de caducitat, expressada mitjançant la llegenda «data de caducitat», seguida de la mateixa data o d'una referència al lloc on s'indica la data en l'etiqueta. Aquestes informacions s'han de completar amb una descripció de les condicions de conservació que s'han de respectar.

La data consisteix en la indicació clara segons aquest ordre: dia, mes i, eventualment, any

Art. 12. Lot.

La indicació del lot s'ha d'efectuar d'acord amb el que disposa el Reial Decret 1808/1991, de 13 de desembre, pel qual es regulen les mencions o les marques que permeten d'identificar el lot al qual pertany un producte alimentari.

Quan la data de duració mínima o data de caducitat inclogui clarament i en ordre, dia i mes no farà falta la indicació del lot.

Art. 13. País d'origen.

En els productes procedents dels estats membres de la Unió Europea, s'ha d'indicar el lloc d'origen o procedència només en els casos en què la seva ommissió pugui induir el consumidor a error sobre l'origen o la procedència real del producte alimentari.

Els productes originaris de països que no pertanyen a la Unió Europea han d'indicar el lloc d'origen o procedència, sens perjudici del que disposen els tractats o els convenis internacionals sobre la matèria que sigui aplicables a Espanya.

Art.14. Petits envasos.

Quan la cara més gran dels envasos tingui una superfície inferior a 10 centímetres quadrats només és obligatori indicar la denominació del producte, la quantitat neta i el marcatge de dates.

Art. 15. Productes sense envasar.

L'etiquetatge dels productes alimentaris que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i els envasats en els llocs de venda, a petició del comprador, ha d'indicar almenys la denominació de venda, segons estableix l'article 6. Aquesta denominació ha d'anar acompanyada de les indicacions que disposa l'annex IV (Envasat en atmosfera protectora, Amb edulcorant/s, Amb sucre/s i edulcorant/, Conté una font de fenilalanina, Un consum excessiu pot tenir efectes laxants), si s'escau, i també del següent:

- a) La categoria de qualitat, la varietat i l'origen, quan així ho exigeixi la norma de qualitat corresponent.
- b) En el cas de carns, la classe o el tipus de canal de procedència i la denominació comercial de la peça de què es tracti.
- c) La forma de presentació comercial en cas de productes de la pesca i l'aqüicultura.
- d) La quantificació de l'ingredient .
- e) El grau alcohòlic en les begudes amb una graduació superior en volum a l'1,2 per 100.
- f) Els requisits establerts a l'article 5 d'aquesta Norma general que estableixin, per a aquesta modalitat de venda, les disposicions específiques corresponents.

En el cas de productes ecològics, també s'ha d'indicar la llista d'ingredients, sempre que no estiguin exceptuats d'indicar-la.

Art. 16. Productes envasats pels titulars del comerç minorista.

1. L'etiquetatge dels productes que envasin els titulars del comerç minorista d'alimentació i es presentin així el mateix dia d'envasar-los per vendre'ls de manera immediata en l'establiment o els establiments de la seva propietat ha d'indicar les dades que estableix l'article 5, excepte el lot, d'acord amb les disposicions d'aquesta Norma general. Pel que fa a la identificació de l'empresa, s'ha de referir, en tot cas, a l'envasador.

2. Sempre que quedi assegurada la informació del comprador, l'etiquetatge de bosses i altres envasos de materials plàstics o cel·lulòsics transparents i incolors, que permetin a simple vista d'identificar normalment el producte i continguin fruites, hortalisses, tubercles o fruita seca, ha d'indicar:

- a) La denominació de venda acompanyada de la varietat, la categoria de qualitat i l'origen, quan així ho exigeixi la norma de qualitat corresponent.
- b) La quantitat neta.
- c) La identificació de l'empresa.

Art. 17. Presentació de la informació obligatòria.

1. Quan els productes alimentaris es presentin envasats, les indicacions de la informació obligatòria de l'etiquetatge, que preveu l'article 5, han de figurar en l'envàs o en una etiqueta adjunta a l'envàs.

a) No obstant això, sens perjudici de les obligacions relatives a les quantitats nominals, les mencions obligatòries de l'etiquetatge poden figurar només en documents comercials quan es garanteixi que aquests documents, amb totes les mencions de l'etiquetatge, s'adjunten als productes alimentaris o s'han enviat abans del lliurament o en el moment de lliurar-los, sempre que els productes alimentaris envasats:

1r Estiguin destinats al consumidor final, però comercialitzats en una fase anterior a la venda al consumidor i quan en aquesta fase no es tracti de la venda a una col·lectivitat.

2n Estiguin destinats a ser lliurats a les col·lectivitats per ser preparats, transformats, fragmentats o tallats en les col·lectivitats.

b) En el cas dels productes que preveu l'apartat anterior, les mencions de l'etiquetatge obligatori relatives a la denominació de venda, marcatge de dates i identificació de l'empresa també han de figurar en l'embalatge exterior en què es presenten aquests productes en el moment de comercialitzar-los.

2. És obligatori que figurin en el mateix camp visual, excepte per als envasos a què es refereix l'article 14 (de dimensions reduïdes), les indicacions relatives a:

- a) Denominació de venda.
- b) Quantitat neta.
- c) Marcatge de dates.
- d) Grau alcohòlic, si s'escau.

3. La informació obligatòria que prescriu l'article 15 ha de figurar retolada en etiquetes o cartells col·locats en el lloc de venda, sobre el producte o pròxims al producte.

4. La informació obligatòria que preveu l'article 16 ha de figurar sobre l'envàs o en una etiqueta unida al mateix envàs; no obstant això, pot figurar retolada en cartells col·locats en el lloc de venda, quan es dugui a terme amb la modalitat de venda amb venedor.

En règim d'autoservei, la indicació de la denominació de venda que estableix l'apartat 2 de l'article 16 pot figurar retolada en cartells col·locats en el lloc de venda pròxims al producte en qüestió.

5. En tots els casos, les indicacions obligatòries han de ser fàcilment comprensibles i han d'estar inscrites en un lloc destacat i de manera que siguin fàcilment visibles, clarament llegibles i indelebles. Aquestes indicacions no han de ser dissimulades, tapades o separades de cap manera per altres indicacions o imatges.

6. Sens perjudici del que estableixen els articles 17.1.a) i 17.1.b), els productes alimentaris, en general, destinats a ser lliurats al consumidor, s'han de subministrar als minoristes degudament envasats o condicionats amb la informació obligatòria que preveu l'article 5, o sobre l'envàs o bé en els documents corresponents que acompanyin el producte.

En cas de venda a l'engròs o fraccionada, la informació del productor s'ha de conservar, fins al final de la seva venda, per permetre en qualsevol moment una identificació correcta del producte i ha d'estar a disposició dels òrgans de control o dels consumidors que la sol·licitin.

Nous productes i productes modificats genèticament

Els nous aliments han d'indicar, a més a més, el que estableix l'article 8 del Reglament 258/97/CE, de 27 de gener, sobre nous aliments i nous ingredients alimentaris.

Aquest article diu en essència que els requisits específics suplementaris següents en matèria d'etiquetatge s'aplicaran als productes alimentaris per a informar al consumidor final de les característiques o propietats alimentàries, tals com:

- la composició, el valor nutritiu o els efectes nutritius i l'ús al que l'aliment està destinat, quan facin que un nou aliment o ingredient alimentari deixi de ser equivalent a un aliment o ingredient alimentari existent.

L'etiquetatge haurà de dur l'esment d'aquestes característiques o propietats modificades, juntament amb la indicació del mètode pel qual s'hagi obtingut dita característica o propietat. També s'haurà d'informar de la presència en el nou aliment o ingredient alimentari de matèries que puguin tenir conseqüències per a la salut de determinats grups de població, de les que plantegin una reserva de caràcter ètic i de la presència d'un organisme modificat genèticament..

Aliments genèticament modificats. [Follet de l'ACC](#)

...

Art.18. Llengua en l'etiquetatge.

Les indicacions obligatòries de l'etiquetatge dels productes alimentaris que es comercialitzin a Espanya s'han d'expressar, almenys, en la llengua espanyola oficial de l'Estat.

El que disposa l'apartat anterior no és aplicable als productes tradicionals elaborats i distribuïts exclusivament en l'àmbit d'una comunitat autònoma amb llengua oficial pròpia.

No obstant això, l'exigència que estableix el primer paràgraf de l'article 18 només té caràcter bàsic pel que fa a les indicacions relatives a la llista d'ingredients, les instruccions per a la conservació i les instruccions per a l'ús.

Art.19. Etiquetatge facultatiu

La informació de l'etiquetatge dels productes alimentaris pot presentar qualsevol menció addicional escrita, impresa o gràfica, sempre que no estigui en contradicció amb el que estableix aquesta Norma general.

Presentació irregular. Competència deslleial. Revista Consumer

<http://revista.consumer.es/web/ca/20030401/practico/sentencias/59151.php#4>

PRODUCTES ALIMENTARIS .NORMES PARTICULARS

(seguint el contingut de la pàgina web de l'Agència Catalana de Consum

www.consum.cat)

CARN DE VACUM

-Etiquetatge de la carn a granel, informació obligatòria a la vista dels consumidors (al rètol, al cartell, a la pissarra...):

-Número de referència o codi que ha de relacionar inequívocament la carn amb l'animal del què procedeix.

-País de naixement, País o països d'engreix, País de sacrifici i número d'autorització sanitària de l'escorxador

-Número d'autorització de la sala de desfer

-Denominació del tipus de canal (vedella, vaca, bou, brau...)

-Denominació de la peça (mitjana, filet, culata, pit, jarret, cap de mort...)

-Preu per Kg

-Els cartells d'informació general de caràcter fix han d'estar, almenys, en català.

-Etiquetatge de la carn envasada, el mateix que la carn a granel i a més :

-Data de durada mínima o data de caducitat

-Condicions especials de conservació

-Pes i preu del paquet

-Identificació del responsable comercial i adreça

-Etiquetatge en llengua oficial

EL PEIX

Peix a granel, fresc o congelat
informació obligatòria a la vista dels consumidors (al rètol, al cartell, a la pissarra ...):

- Nom comercial de cadascuna de les espècies
- Forma d'obtenció o mètode de producció (pesca extractiva, pescat en aigües dolces, criat o aqüicultura..)
- Zona de captura o cria
- Manera de presentació i/o tractament (eviscerat, sense cap, filetejat...)
- Preu per Kg
- Els cartells d'informació general de caràcter fix han d'estar, almenys, en català.

Peix envasat, fresc o congelat, el mateix que el peix a granel i a més a més:

- Nom científic
- Pes net
- Data de durada mínima, per al congelat i data de caducitat per al fresc
- Condicions de conservació
- Només per als congelats: ha de constar la frase "No tornar a congelar un cop descongelat".
- Número de lot
- Identificació del responsable comercial i adreça
- País d'origen (només per als procedents de tercers països)
- Etiquetatge en llengua oficial

ELS OUS

Els ous es classifiquen en:

Categoria A o "ous frescos": aptes per al consum humà directe.

Categoria B o "ous de segona qualitat o conservats", únicament poden subministrar-se a empreses de la indústria alimentària autoritzades.

Categoria C o "ous classificats com a inferiors" destinats a la indústria de l'alimentació humana.

Els ous de categoria A o «ous frescos» es classifiquen segons el seu pes de la següent manera:

- Supergrans o XL: de 73 grams o més.
- Grans o L: entre 63 i 73 grams.
- Mitjans o M: entre 53 i 63 grams.
- Petits o S: menys de 53 grams.

Tots els ous de categoria A o "ous frescos", envasats o a granel, blancs o rossos, aniran marcats amb un Codi imprès i obligatori sobre la closca que expressi el sistema de cria, el país d'origen i el número distintiu del productor:

- 1r dígit: codi del sistema de cria:

- 0...ous de producció ecològica
- 1...ous de gallines camperoles
- 2...ous de gallines criades en sòl
- 3...ous de gallines criades en gàbia
- 2n i 3r dígit: codi de l'Estat membre de la Unió Europea del que procedeixen els ous (ES en cas d'Espanya).
- Següents dígit: codi de la província (2 dígit), del municipi (3 dígit), de l'explotació o granja (la resta de dígit).

Els envasos dels ous frescos així com els ous que es vinguin a granel, han de presentar la següent informació:

- El nom o la raó social i l'adreça de l'empresa que hagi embalat o hagi manat embalar els ous (podrà indicar-se el nom, la raó social o la marca comercial utilitzada per aquesta empresa).
- El codi distintiu del centre d'embalatge
- La categoria de qualitat A "ous frescos"
- La classificació segons el pes (XL,L,M,S)
- El nombre d'ous envasats
- La data de consum preferent
- Les recomanacions de conservació
- El sistema de cria de la gallina

Enllaç a "Instituto de Estudios del Huevo". www.huevo.org

L'OLI

- L'oli sempre s'ha de vendre etiquetat i envasat.
- La venda a doll és una pràctica prohibida.
- Sempre s'hi ha d'indicar l'origen: oli d'oliva, oli de gira-sol, etc.
- No és obligatori indicar el grau d'acidesa, però si es fa, també s'han d'incloure les indicacions de l'índex de peròxids, el contingut de ceres i l'absorbència a l'ultraviolat.
- Totes aquestes indicacions han d'aparèixer en un mateix camp visual.

ETIQUETATGE NUTRICIONAL

És voluntària, excepte quan l'etiqueta inclou un missatge sobre propietats nutritives o saludables de l'aliment, com ara "font de fibra", "sense sal", "valor energètic reduït", "enriquit amb calci", etc.

Aquest tipus d'etiquetatge fa referència al valor energètic i als nutrients següents:

- Valor energètic, expressat en quilocalories o quilojoules.
- Proteïnes: les fonts principals són la carn, el peix, els ous, la llet i derivats i els llegums.
- Hidrats de carboni (els sucres i els midons).
- Greixos (saturats, monoinsaturats, poliinsaturats, colesterol).

- Fibra: les fonts principals són els llegums, les fruites, les verdures i els productes integrals.
- Vitamines i minerals (vitamina A, àcid fòlic, calci, ferro).

La informació s'ha de presentar per 100 grams o per 100 mil·lilitres de producte, si bé també es pot presentar per porció. La informació sobre vitamines i sals minerals s'ha d'expressar en el percentatge de les quantitats diàries recomanables (QDR) que proporcionen 100 grams o 100 mil·lilitres o porció de producte, que és la quantitat que una persona adulta ha de consumir al dia per mantenir un bon estat de salut.

El Reglament 1924/2006/CE, de 20 de desembre de 2006, sobre les declaracions nutricionals i de propietats saludables prohibeix tota la informació:

- falsa, ambigua o enganyosa (per exemple, que atribueixi propietats medicinals al producte sense raó o sense que s'hagin demostrat científicament).
- que doni lloc a dubtes sobre la seguretat o l'adequació nutricional d'altres aliments (publicitat comparativa).
- que encoratgi o aprovi el consum excessiu d'un aliment.
- que inciti al consum d'un producte afirmant, suggerint o donant a entendre que una alimentació equilibrada no proporciona tots els nutrients necessaris.
- que es refereixi a canvis en les funcions corporals que poguessin crear alarma en la persona consumidora.

La informació nutricional a l'etiqueta dels aliments. [Fullet de l'ACC](#)

ALIMENTS FUNCIONALS

Es caracteritzen perquè se'ls ha afegit alguna substància que en principi no tenien: fibra, vitamines, etc.

Malgrat abans de posar-los al mercat han d'haver superat estudis científics que demostrin el seus beneficis, no poden indicar que tenen propietats de prevenció, tractament o curació de malalties. Aquests aliments tenen l'obligació de portar l'etiquetatge nutricional.

Els productes dietètics també han de tenir l'etiquetatge nutricional.

ALIMENTS INFANTILS

Són els destinats a infants menors de 3 anys, diferenciant els lactants (de 0 a 12 mesos) dels infants de curta edat (d'1 any a 3 anys).

-En les llets preparades s'ha d'indicar obligatòriament que "la llet materna és superior" o similar.

-Tots els aliments han d'indicar molt clarament l'edat a partir de la qual s'han de consumir i les instruccions de conservació.

-Han de portar obligatòriament l'etiquetatge nutricional.

PRODUCTES LÀCTICS

Els productes làctics sempre han de portar data de caducitat.

On consta la denominació genèrica "llet" es suposa que és llet de vaca, si prové d'un altre animal ho ha d'especificar.

PRODUCTES INDUSTRIALS. NORMES GENERALS

La norma bàsica és el RD 1468/1988, de 2 de desembre, que reproduïm resumit i de vegades comentat.

OBJECTE DE LA NORMA I ÀMBIT D'APLICACIÓ.

El present reglament té per objecte regular l'etiquetatge (tota informació escrita, impresa o gràfica relativa a un producte industrial, que preceptivament ha d'acompanyar a aquest quan es presenta per a la venda al consumidor) dels productes industrials (tot bé, article o objecte de caràcter durador o fungible que, sent resultat d'un procés industrial, estigui destinat per a la seva venda directa als consumidors o usuaris o a través de la seva comercialització en establiments minoristes) disposats per a la seva venda directa al consumidor (les persones físiques o jurídiques que adquireixen, utilitzen o gaudeixen, com destinataris finals, productes, béns, articles o objectes qualsevol que sigui la naturalesa pública o privada, individual o col·lectiva de qui ho produeixen, facilitin, subministrin o expedeixin. No tindran la consideració de consumidor o usuari qui sense constituir-se en destinataris finals, adquireixin, emmagatzemin, utilitzin o consumeixen productes industrials, amb la finalitat d'integrar-los en processos de producció, transformació, comercialització o prestació a tercers), en el mercat interior, tant envasats com sense envasar (Envàs: tot tipus de recipients (inclosos els paquets, els embolcalls i altres), que conté un producte industrial per a la seva venda com un article individualitzat al que cobreixi total o parcialment), així com la seva presentació,

inclosa la forma d'exposició i publicitat (tota forma de comunicació realitzada per una persona física o jurídica, pública o privada, en l'exercici d'una activitat comercial, industrial, artesanal o professional, amb la finalitat de promoure de forma directa o indirecta la contractació de béns mobles o immobles, serveis, drets i obligacions)dels mateixos.

Els productes procedents d'un Estat membre de la Comunitat Econòmica Europea o signant de l'Acord de Ginebra sobre obstacles tècnics al comerç de 12 d'abril de 1979, legalment comercialitzats en aquest, es presumirà satisfer les exigències en matèria d'etiquetatge del present reglament, si la seva etiqueta o presentació assegura una informació suficient al consumidor en castellà i no li indueix a error.

Queden exclosos del compliment de les disposicions sobre etiquetatge de la present norma els següents productes:

1-Cosmètics i productes sanitaris.

2-Productes farmacèutics.

3-Productes alimentaris.

4-Productes artesans (aquells que hagin estat fabricats per persones físiques o jurídiques que reuneixin els següents requisits:

a-Que l'activitat que realitzin figuri en el corresponent repertori d'oficis artesans.

b-Que l'activitat desenvolupada sigui de caràcter preferentment manual o si més no individualitzada, sense que perdi tal caràcter per l'ocupació d'utilatge o maquinària auxiliar.

c-Que el nombre de treballadors no familiars, emprats amb caràcter permanent, no excedeixi de deu, excepció feta dels aprenents alumnes.)

5-Els productes considerats com obres d'art o antiguitats.

6-Tots aquells productes industrials que tinguin normativa específica en aquesta matèria.

Els productes industrials destinats exclusivament a l'exportació a països no membres de la Comunitat Econòmica Europea i que no compleixin les disposicions vigents per a la seva comercialització i venda en el mercat interior, haurien d'estar identificats de forma inequívoca per a evitar el seu consum en el mercat nacional.

PRINCIPIS GENERALS.

L'etiquetatge, la presentació i la publicitat dels productes industrials objecte d'ús i consum directe i regulats pel present reglament estaran subjectes als següents principis:

1-Tots els productes posats a la disposició dels consumidors i usuaris haurien d'incorporar, dur amb si o permetre de forma certa i objectiva una informació eficaç, veraç i suficient sobre les seves característiques essencials.

2-No deixaran lloc a dubtes respecte de la veritable naturalesa del producte.

3-No induiran a error o engany per mitjà d'inscripcions, signes, anagrames o dibuixos.

4-No s'ometran o falsejaran dades de manera que amb això pugui induir-se a error o engany al consumidor o propiciïn una falsa imatge del producte.

5-No contindran indicacions, suggeriments o formes de presentació que puguin suposar confusió amb altres productes.

6-Declararan la qualitat o qualitats del producte o dels seus elements sobre la base de normes específiques de qualitat, quan dites normes existeixin.

7-Advertiran de la perillositat que té el producte o les seves parts integrants, quan de la seva utilització poguessin resultar riscos previsibles.

INFORMACIÓ OBLIGATÒRIA DE L'ETIQUETATGE I RETOLACIÓ.

Les dades mínimes exigibles que necessàriament haurien de figurar en l'etiquetatge dels productes industrials que arribin al consumidor, a fi d'assegurar-li una informació suficient, seran els següents:

1-Nom o denominació usual o comercial del producte, que serà aquell pel qual sigui conegut amb la finalitat de que pugui identificar-se plenament la seva naturalesa, distingint-li d'aquells amb els quals es pugui confondre excepte per als productes que raonablement siguin identificables.

2-Composició: aquesta dada ha de fer-se figurar en l'etiqueta quan l'aptitud per al consum o utilització del producte depengui dels materials emprats en la seva fabricació, o bé sigui una característica de la seva puresa, riquesa, qualitat, eficàcia o seguretat.

3-Termini recomanat per al seu ús o consum, quan es tracti de productes que pel transcurs del temps perdin alguna de les seves qualitats. Es podran determinar altres dates que substitueixin o

acompanyin a aquesta en aquells casos en els quals justificadament el producte ho requereixi.

4-Contingut net del producte, expressat en unitats de massa o volum, quan es tracti de productes susceptibles de ser usats en fraccions o el numero d'unitats en el seu cas.

5-Característiques essencials del producte, instruccions, advertiments, consells o recomanacions sobre instal·lació, ús i manteniment, maneig, manipulació, perillositat o condicions de seguretat, en el cas que dita informació sigui necessària per a l'ús correcte i segur del producte.

6-Lot de fabricació (tota quantitat de productes industrials produïts en condicions essencialment iguals durant un període determinat de temps), quan el procés d'elaboració es realitzi en sèries identificables.

7-Identificació de l'empresa. S'indicarà el nom o la raó social o la denominació del fabricant o de l'envasador o transformador o d'un venedor, establerts en la Comunitat Econòmica Europea i, en tot cas, el seu domicili.

8-S'haurà de, a més, indicar el lloc de procedència o origen, en el cas que el seu omissió pogués induir a error al consumidor, quan el veritable origen o procedència del producte. Els productes importats de tercers països no signants de l'Acord de Ginebra sobre obstacles tècnics al comerç de 12 d'abril de 1979, haurien de fer constar en el seu etiquetatge el país d'origen.

9-Potència màxima, tensió d'alimentació i consum energètic en el cas de productes que utilitzin energia elèctrica per al seu normal funcionament.

10-Consum específic i tipus de combustible, en el seu cas, en productes que utilitzin altres tipus d'energia.

PRESENTACIÓ DE LA INFORMACIÓ

1. Totes les inscripcions a les quals s'ha fet referència haurien de figurar, almenys, en castellà, llengua espanyola oficial de l'Estat.

2. Les dades obligatòries de l'etiquetatge haurien d'aparèixer amb caràcters clars, bé visibles, indelebles i fàcilment llegibles pel consumidor, no podent-se usar abreviatures, excepte per a les unitats de les magnituds físiques ressenyades que s'atendran al que disposa la legislació oficial vigent.

3. Les etiquetes que continguin les dades obligatòries se situaran sobre el propi producte o en el seu envàs i de manera que siguin perfectament visibles pel consumidor o usuari.

No obstant, en els productes duradors d'ús repetit o per raons justificades d'espai, les dades obligatòries podran figurar en fullets o documents que acompanyin al mateix.

4. Els productes industrials que se subministrin no envasats al consumidor haurien d'incorporar la informació obligatòria, bé en etiqueta sobre el propi producte, d'acord amb la definició d'etiqueta establerta en la present disposició, o bé en fullet o document que acompanyi als mateixos i que ha de lliurar-se al comprador, tret que les característiques del producte o la seva forma de comercialització no ho permetin, en el cas de la qual es conservaran en poder del venedor per a permetre una correcta identificació del producte i subministrar la corresponent informació al consumidor que ho sol·liciti.

ALTRES INFORMACIONS

A l'etiquetatge obligatori podrà acompanyar un altre tipus d'informació, sempre que no estigui en contradicció amb l'establert en aquesta disposició.

L'idioma de les instruccions d'un ordinador. Revista Consumer
<http://revista.consumer.es/web/ca/20010201/practico/sentencias/56475.php#2>

PRODUCTES INDUSTRIALS. NORMES PARTICULARS

(seguint el contingut de la pàgina web de l'Agència Catalana de Consum

www.consum.cat)

MOBLES

A l'etiquetatge de un moble s'han de tenir present les següents obligacions:

- 1- Qualsevol moble ha de portar una etiqueta individualitzada, encara que es tracti d'un conjunt integrat de mobles si aquests són susceptibles de la seva venda per separat.
- 2- La definició del producte, és a dir, el seu nom usual, llevat que sigui totalment identificable. Si té alguna característica essencial, cal que l'etiqueta l'esmenti juntament a la denominació del producte: per exemple, taula apilable, butaca convertible.

- 3- La identificació de l'empresa responsable, nom i adreça de l'empresa fabricant, envasadora, transformadora o venedora
- 4- Quan es tracti de manufactures de cuir i pell, també s'hi ha d'indicar el número del registre industrial del fabricant o el codi d'identificació fiscal del venedor.
- 5- La composició de totes les parts del moble, estructura, revestiment, farcit, acabats i guarniments decoratius.
- 6- Indicacions d'instal·lació i manteniment, així com els consells d'utilització per a un ús correcte i segur del producte. En el seu cas, també s'hauran d'indicar les condicions especials de transport i muntatge, la ubicació, la neteja, el manteniment general que requereix, i les normes específiques de seguretat infantil o de possible contacte amb productes alimentaris. Quan l'ús segur del moble depengui de les condicions de muntatge o conservació, s'hi hauran d'indicar aquestes. Si es tracta de mobles infantils dissenyats per a nens menors de 5 anys, ho han de dir a l'etiqueta.
- 7- El preu final, amb els impostos i, si cal, el cost del transport, la instal·lació i el muntatge.

COSMÈTICS

A l'etiquetatge dels productes cosmètics ha de constar:

- 1- Dades del fabricant o de l'importador del producte.
- 2- Contingut nominal.
- 3- Les condicions d'ús.
- 4- Número de lot de fabricació. Si les dimensions del producte no ho permeten, només haurà de constar a l'embalatge.
- 5- País d'origen (si el producte no és comunitari).
- 6- Funció del producte. Ni la denominació d'aquests productes ni els seus embalatges o envasos poden donar lloc a confusió amb medicaments o aliments.
- 7- Llista d'ingredients per ordre decreixent. Poden produir al·lèrgies, i per tant ens hem de fixar molt en el llistat d'ingredients.
- 8- La data de caducitat. Per als productes cosmètics la vida mínima dels quals excedeixi de 30 mesos, la indicació de la data de caducitat no serà obligatòria.
- 9- Indicar el termini després de la seva obertura durant el qual puguin utilitzar-se sense cap risc per als consumidors. Aquesta informació s'indicarà mitjançant un símbol previst, seguit del termini en mesos i/o anys.

El símbol que indica el termini després de l'obertura no és obligatori en els següents casos:

- En els productes que tenen una data de caducitat inferior a 30 mesos.
- En aquells productes on no existeixi una obertura física de l'envàs: no hi ha contacte entre el producte envasat i l'exterior (ex.sprays)
- En aquells productes que han d'ésser usats en el moment en què s'obren (ex.monodosis)

-En aquells productes on no existeixi un risc de deteriorament (per microorganismes o per degradació físico química) o disminució de l'eficàcia (en productes de protecció solar) que puguin causar danys per a la salut del consumidor.

PRODUCTES DE NETEJA

Productes potencialment perillosos i si l'etiquetatge no és el correcte, no només està en perill el dret a la informació, si no a la salut i la seguretat.

L'etiqueta ha de contenir:

Per a tot ells:

-La marca comercial, denominació i l'ús al que s'ha de destinar.

-El contingut net.

-Les dades del fabricant, envasadora o importador.

-Les normes d'ús, sobretot si és incompatible amb qualsevol altre producte.

-Tots han de portar les següents llegendes:

“no ingerir”

“mantenir fora de l'abast dels nens”

“en cas d'intoxicació truquin al Servei Nacional d'Informació Toxicològica, t. 915620420”

-Han d'indicar els components, si estan en una concentració superior al 0.2%

-Codi de l'envàs, ja que així el fabricant pot conèixer la data d'envasat

A alguns:

-La incompatibilitat amb altres productes (si n'hi ha).

-S'ha d'indicar si és o no biodegradable.

-Els productes que tinguin un PH menor a dos o igual o major a 11.5, han de portar la llegenda “evitar contacte amb pell o mucoses”.

-Els detergents que continguin una quantitat de clor actiu superior a 57 grams han de dir: “perill, producte irritant” i “ en cas de contacte amb els ulls i la pell, renteu immediatament amb aigua” i han de portar el pictograma d'irritant, que és la creu de Sant Andreu.

-Les instruccions d'ús i dosis adequades, quan l'omissió d'aquesta informació pugui causar una incorrecta utilització. Els detergents destinats a la neteja de tèxtil mitjançant màquines automàtiques han d'indicar les quantitats recomanades.

Etiquetatge especial dels lleixius

-Han de seguir totes les normes mencionades per a la resta de productes de neteja.

-Ha d'indicar la paraula “lleixiu” i si és diluït (clor actiu en quantitat menor a 57 gr./l) o concentrat (clor actiu entre 57 gr./l i 110 gr./l).

-Els lleixius aptes per desinfectar aigua han de dir “apte per a la desinfecció d'aigua de beguda”.

-No pot suscitar la curiositat infantil.

PRODUCTES TÈXTILS

Contingut obligatori a l'etiquetatge de productes tèxtils

-L'etiqueta ha de ser d'un material resistent, que estigui cosit o fixat de forma permanent i ha de tenir la mateixa vida útil que la peça.

-Si estem davant d'un producte tèxtil embolicat, l'etiquetatge també ha de constar a l'embolcall, llevat que l'etiqueta es pugui veure perfectament des de fora.

-En el cas del teixits, l'etiqueta ha d'estar teixit o cosit a la peça cada tres metres o mitjançant una etiqueta adherida als dos extrems.

-El nom, l'adreça i el NIF del fabricant, comerciant o importador.

-Els productes fabricats a Espanya han de fer-hi constar el número de Registre Industrial del fabricant.

-Els productes importats de fora de la Unió Europea han de dur el número d'identificació fiscal de l'importador.

-La composició del producte, als articles de confecció i de punt tèxtil: de cotó, llana, etc.

a. Tèxtils fets d'una sola fibra:

Quan veiem la inscripció 100% pur, acompanyant la denominació d'una fibra, vol dir que el producte tèxtil inclou exclusivament aquesta fibra.

Ex: 100% pura llana verge.

b. Tèxtils amb més d'una fibra:

b-1 Si una de les fibres representa com a mínim el 85% del pes total, hi ha tres denominacions possibles:

1. el nom de la fibra i el seu percentatge en pes, ex: cotó 90%

2. el nom de la fibra i la indicació de 85% mínim

3. la composició percentual completa del producte, ordenada de major a menor: cotó 85%, licra 15%

b-2 Si cap de les fibres arriba al 85% del pes total, el producte tèxtil es designarà amb la denominació i el percentatge en pes, almenys, de les dues fibres amb percentatges més grans; i després l'enumeració de les denominacions de la resta de fibres, en ordre decreixent, segons el seu percentatge en pes, indicant-ne o no aquest darrer percentatge.

b-3 Si en el conjunt de fibres cadascuna representa menys del 10% de la composició del producte, es podrà designar amb la denominació altres fibres, i després el seu percentatge global.

b-4 Si una fibra forma part de la composició del producte i en té menys del 10%, se n'especificarà la composició percentual completa.

Símbols a l'etiqueta de la roba . Revista Consumer .[Infografia](#)

CALÇAT

L'etiqueta del calçat ha d'informar sobre el material utilitzat en la fabricació de totes tres parts del calçat: l'empenya (cara exterior de la sabata, va unida a la sola), el folre i la plantilla (format pel folre de l'empenya i la plantilla, és el revestiment intern de la sabata.) i sola (part inferior del calçat sotmesa a desgast per fregament i va unida a l'empenya).

Els materials poden ser:

-Cuir: cuir o pell d'animal que conserva la seva estructura fibrosa o original més o menys intacta, adobada de manera que no es podreixi.

-Cuir untat: cuir que té la superfície recoberta d'una capa d'untament o contrapegat que no supera un terç de l'espessor, però que és superior a 0.15mm

-Tèxtil: materials tèxtils, tant naturals com sintètics.

-Altres materials: materials diferents als anteriorment esmentats.

-L'etiqueta ha de ser visible i estar ben fixada, almenys, en una sabata de cada parell i no pot induir a error.

-L'etiqueta ha d'indicar el material que representi almenys el 80% de la composició de les diverses parts del calçat, i si cap material no representa com a mínim el 80%, ha d'indicar els dos materials principals del calçat.

Cartell explicatiu

Als punts de venda del calçat, i en un lloc destacat, ha d'existir un cartell que expliqui el significat dels pictogrames que poden aparèixer a l'etiquetatge del calçat.

enllaç a [pictogrames](#) de l'Agència Catalana de Consum

JOGUINES

És una joguina, tot producte concebut o manifestament destinat a ésser utilitzat amb finalitats de joc per nens d'edat inferior a 14 anys.

l'etiquetatge de les joguines cal que inclogui visible a l'embalatge o a la mateixa joguina o, fins i tot, en un fulletó a banda, com en el cas de les micro-joguines

-La marca de la CE, que significa que la joguina marcada compleix les exigències essencials de seguretat contingudes a les normes comunitàries.

-El nom i la marca del producte.

-La raó social i l'adreça del fabricant o importador.

-Les instruccions i advertències d'ús.

-Les joguines de funcionament elèctric han d'especificar la seva potència màxima, la tensió d'alimentació que necessiten i el seu consum energètic.

Hi ha algunes advertències que sovint acompanyen determinades joguines i que cal tenir en compte quan s'hi juga:

-En el cas de joguines molt petites, cal advertir que no són adequades per a menors de 3 anys o de 36 mesos.

-Als estels i les joguines voladores, cal advertir que no s'hi ha de jugar a prop de línies elèctriques.

-A les joguines que reproduïxen equips de protecció, com ara cascos, ulleres i màscares, cal advertir que no proporcionen cap protecció en cas d'accident.

-A les joguines nàutiques, cal advertir que només s'han d'utilitzar a l'aigua quan l'infant pot fer peu i sempre que estigui vigilat. Als articles inflables que no siguin flotadors, cal indicar que no poden utilitzar-se com a flotadors.

-Als patins i patinets, cal advertir que s'han d'utilitzar amb equips de protecció.

-Els jocs d'experiments químics han d'estar adreçats només a nens i nenes més grans de 10 anys i han d'advertir que contenen substàncies perilloses.

EL MARCATGE CE

Indica que els productes han estat fabricats seguint les directrius comunitàries de seguretat i atribueixen la responsabilitat d'aquest procés de fabricació al fabricant, al seu representant a la Unió Europea o al responsable de la seva comercialització.

Garanteix la seguretat de les persones, els animals i els béns quan s'utilitzin aquests productes.

Garanteix la lliure circulació del producte dins del mercat interior de la Unió Europea.

Tot producte que hagi de dur el marcatge CE ha de disposar d'una declaració CE de conformitat que estendran el fabricant, el seu representant a la Unió Europea o l'importador.

El certificat consta de la declaració escrita de l'anterior o la certificació d'un organisme de control, convenientment autoritzat i notificat (AENOR, APPLUS, TÜV INTERNACIONAL, AENOR....) identificant el productor, producte, Directives que compleix i data i signatura.

No tots els productes han de dur aquesta marca, sinó només aquells per als quals han estat dictades les normes de seguretat concretes que els afecten, com ara màquines, aparells electrodomèstics, joguines...

L'ETIQUETATGE ENERGÈTIC

L'etiquetatge energètic és un sistema per informar als consumidors del consum d'energia d'un aparell, i altres recursos essencials, així com també sobre dades complementàries relatives a cada tipus d'aparell, mitjançant un sistema de colors i lletres. Aquest etiquetatge estableix una escala per avaluar la qualitat energètica d'un aparell segons el seu rendiment i consum energètic (la classe A correspon als aparells més eficients, i la G als més ineficients)..

En l'actualitat, els electrodomèstics que disposen d'etiquetatge energètic, són:

- Neveres -Congeladors (verticals i horitzontals) – Rentadores - Assecadores
- Rentadores/assecadores - Rentavaixelles

Progressivament s'ha d'anar imposant en altres electrodomèstics, com ara escalfadors, fonts de llum i aparells d'aire condicionat.

Aquesta etiqueta està dividida en quatre zones, que recullen respectivament:

Les dades relatives al fabricant i al model d'electrodomèstic.

La classe d'eficiència energètica de l'aparell, indicada amb fletxes de diversos colors.

Les dades específiques per a cada tipus d'electrodomèstic.

El soroll que l'aparell emet mentre funciona, mesurat en decibels i sempre que calgui indicar-ho.

Energía	
Fabricante Modelo	BOSCH KGP36390
Más eficiente	A+
A	
B	
C	
D	
E	
F	
Menos eficiente	
Consumo de energía kWh/año <small>Salvo la base del resultado obtenido es 24h en condiciones de ensayo normalizadas</small>	284.7
<small>El consumo real depende de las condiciones de utilización del aparato y de su localización</small>	
Volumen alimentos frescos l Volumen alimentos congelados l	227 84 ***
Ruido (dB(A) re 1 pW)	
Ficha de información detallada en los folletos del producto.	
<small>Norma EN 153 marzo 1990 Directiva 94/CE sobre etiquetado de refrigeradores</small>	

L'ETIQUETA ECOLÒGICA

Les etiquetes ecològiques, que són voluntàries, tenen com a objectius el promoure que els articles es fabriquin amb el menor perjudici possible per al medi ambient i informar als consumidors de les repercussions mediambientals dels productes que les porten .

Les característiques que han de complir els productes i els serveis que tenen l'etiqueta ecològica es basen en estudis científics i en l'impacte del producte al llarg del seu cycle vital: fabricació, distribució, utilització i eliminació, considerant el consum de recursos naturals (matèries primeres, aigua i energia), la contaminació de l'aigua, les emissions a l'atmosfera, la generació de residus i la facilitat de reciclatge, entre d'altres.

En principi, qualsevol tipus de producte pot ésser etiquetat com ecològic, excepte aliments, begudes i productes farmacèutics, així per exemple: equipaments de la llar i material de oficina, productes per la higiene i neteja domèstica, electrodomèstic, ordenadors, pintures, vernissos, serveis d'allotjament turístic, etc.

Etiqueta ecològica Europea